

Bsc algebra1 emelt szintű gyakorlat

Második feladatsor (2009 szept. 15–16)

Gyakorló feladatok

1.5.14. Oldjuk meg az $x^3 = 2$ és az $x^4 = -9$ egyenleteket a komplex számok között. Adjuk meg az $x^8 = \sqrt{3} - i$, $x^n = -1$ egyenletek összes megoldását is.

1.5.24. Fejezzük ki $\cos x$ és $\sin x$ segítségével $\sin 7x$ -et. Általánosítsunk.

1.5.22. Számítsuk ki az n -edik egységgyökök szorzatát és négyzetösszegét.

1.5.15. Az $1, -1, i, 1 + i, (1 + i)/\sqrt{2}, \cos(\sqrt{2}\pi) + i\sin(\sqrt{2}\pi), \cos(336^\circ) + i\sin(336^\circ)$ számoknak mennyi a rendje? Melyek egységgyökök? Mely n -ekre lesznek ezek a számok n -edik egységgyökök? És primitív n -edik egységgyökök?

1.5.20. Szorozzuk össze a hatodik egységgyököket a negyedik egységgyökökkel az összes lehetséges módon. Hány különböző számot kapunk?

1. Határozzuk meg a $\sum_{k=1}^n \overline{\varepsilon^k} \varepsilon^{\ell k}$ összeget (ε egy n -edik primitív egységgyök, $j, \ell \in \mathbb{Z}$).

1.5.17. Mutassuk meg, hogy ha $n > 0$ egész, $\varepsilon \in \mathbb{C}$, és $\varepsilon^n = i$, akkor $4 \mid o(\varepsilon) \neq \infty$.

1.5.18. Ha ε primitív 512-edik egységgyök, mennyi lehet $o(-i\varepsilon)$?

1.5.19. Hogyan függ össze ε és $-\varepsilon$ rendje?

Nehezebb feladatok

1.4.16*. Hozzuk zárt alakra a $\sum_{m=0}^n \sin(mx)$ összeget.

2.1.12*. Legyen $S = \sum_{j=0}^{n-1} \varepsilon^{j^2}$, ahol ε primitív n -edik egységgyök. Számítsuk ki $|S|$ -et, és ha n prím, akkor S -et is.

2*. Az

$$f(z) = \frac{az + b}{cz + d} \quad (a, b, c, d \in \mathbb{Z}, ad - bc \neq 0)$$

függvényeket törtlineáris függvényeknek nevezzük. Ez az egyetlen ∞ szimbólummal kiegészített számsíkon (vagy komplex számgömbön) is értelmezhető (hogyan?).

a) Igazoljuk, hogy a fenti f függvény akkor és csak akkor képezi a komplex egységkört saját magára úgy, hogy a kör belseje a kör belsejére képződik, ha felírható a következő alakban:

$$f(z) = k \frac{z - \alpha}{1 - \bar{\alpha}z} \quad (|k| = 1, |\alpha| < 1).$$

b) Keressünk olyan törtlineáris függvényt, amely az egységkörvonalat a valós tengelyre, belsejét a felső félsíkra képezi.

c) Igazoljuk, hogy kör képe is, egyenes képe is egyenes vagy kör lesz minden törtlineáris leképezésnél (segítség: 1.4.14. Feladat).